

SLOVENSKÁ REPUBLIKA

UZNESENIE

Ústavného súdu Slovenskej republiky

I. ÚS 71/2018-16

Ústavný súd Slovenskej republiky na neverejnom zasadnutí senátu 7. marca 2018 predbežne prerokoval sťažnosť [REDAKČIA], [REDAKČIA], zastúpeného advokátkou JUDr. Lenou Mišalovou, advokátska kancelária, Radlinského 47, Dolný Kubín, vo veci namietaného porušenia základného práva na súdnu ochranu zaručeného v čl. 46 ods. 1 a 3 Ústavy Slovenskej republiky, základného práva vlastníť majetok zaručeného v čl. 20 ods. 1 Ústavy Slovenskej republiky, práva na súdnu ochranu zaručeného v čl. 36 ods. 1 a 3 Listiny základných práv a slobôd a práva na spravodlivé súdne konanie zaručeného v čl. 6 ods. 1 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd rozsudkom Krajského súdu v Bratislave sp. zn. 3 Co 361/2012 z 28. apríla 2016 a uznesením Najvyššieho súdu Slovenskej republiky sp. zn. 4 Cdo 176/2016 z 24. mája 2017 a takto

r o z h o d o l :

Sťažnosť [REDAKČIA] o d m i e t a ako zjavne neopodstatnenú.

O d ô v o d n e n i e :

I.

1. Ústavnému súdu Slovenskej republiky (ďalej len „ústavný súd“) bola 27. júla 2017 doručená sťažnosť [REDAKČIA], [REDAKČIA] (ďalej len

„sťažovateľ“), vo veci namietaného porušenia základného práva na súdnu ochranu zaručeného v čl. 46 ods. 1 a 3 Ústavy Slovenskej republiky (ďalej len „ústava“), základného práva vlastníť majetok zaručeného v čl. 20 ods. 1 ústavy, práva na súdnu ochranu zaručeného v čl. 36 ods. 1 a 3 Listiny základných práv a slobôd (ďalej len „listina“) a práva na spravodlivé súdne konanie zaručeného v čl. 6 ods. 1 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd (ďalej len „dohovor“) rozsudkom Krajského súdu v Bratislave (ďalej len „krajský súd“) sp. zn. 3 Co 361/2012 z 28. apríla 2016 a uznesením Najvyššieho súdu Slovenskej republiky (ďalej len „najvyšší súd“) sp. zn. 4 Cdo 176/2016 z 24. mája 2017.

2. Zo sťažnosti a z jej príloh vyplýva, že žalobou podanou Okresnému súdu Bratislava II (ďalej len „okresný súd“) 9. augusta 2010 sa žalobca – „... pôvodne [REDACTED] [REDACTED]..“ (ďalej len „žalobca“) domáhal proti žalovanej Slovenskej republike, zastúpenej Generálnou prokuratúrou Slovenskej republiky (ďalej len „generálna prokuratúra“ alebo „žalovaný“), zaplatenia sumy 3 105 926 € s príslušenstvom z titulu náhrady škody, ktorá mala vzniknúť jeho právnomu predchodcovi spoločnosti [REDACTED], so sídlom v [REDACTED], v dôsledku nezákonného rozhodnutia žalovaného. Žalobca svoju žalobu odôvodnil tým, že na základe žiadosti Rakúskej republiky vo veci trestného stíhania pre podozrenie zo závažného trestného činu živnostenského podvodu Okresná prokuratúra Bratislava I (ďalej len „okresná prokuratúra“) svojimi príkazmi č. k. 1 PO-V-36/07-11 z 11. júla 2007 a č. k. 1 PO-V-42/07-1 z 8. augusta 2007 podľa § 95 ods. 1 v spojení s § 537 ods. 1 Trestného poriadku rozhodla o zaistení peňažných prostriedkov na účtoch spoločnosti [REDACTED], so sídlom v [REDACTED] [REDACTED], nachádzajúcich sa v [REDACTED], v Slovenskej republike. Označené príkazy o zaistení finančných prostriedkov boli zrušené príkazom okresnej prokuratúry č. k. 2 Pn 53/07-50 z 9. septembra 2009. Podľa žalobcu okresná prokuratúra vydaním príkazov o zaistení finančných prostriedkov prekročila svoju právomoc, pretože v danom prípade mala tieto príkazy vydať nie podľa § 95 ods. 1 Trestného poriadku, ale podľa § 551 Trestného poriadku, a teda tieto príkazy mal vydať príslušný okresný súd (v obvode ktorého sa majetok nachádzal), nie okresná prokuratúra, alebo v prípade, že vec nezniesla odklad, mali byť takéto príkazy okresnej prokuratúry do 48 hodín potvrdené príslušným okresným súdom. Vzhľadom na uvedené sa tak žalobca domáhal nároku

na náhradu škody podľa § 6 ods. 4 zákona č. 514/2003 Z. z. o zodpovednosti za škodu spôsobenú pri výkone verejnej moci a o zmene niektorých zákonov v znení neskorších predpisov (ďalej len „zákon o náhrade škody“), podľa relevantnej časti ktorého „*Ak bola škoda spôsobená rozhodnutím orgánu verejnej moci, ktorým orgán verejnej moci prekročil svoju právomoc, nie je zrušenie alebo zmena rozhodnutia pre nezákonnosť podmienkou uplatnenia nároku na náhradu škody...“.*

3. Okresný súd rozsudkom sp. zn. 10 C 149/2010 z 3. apríla 2012 žalobcu zamietol, pričom z tohto rozsudku vyplýva, že v čase jeho vyhlásenia bol v procesnom postavení žalobcu už sťažovateľ. Z rozsudku okresného súdu vyplýva, že „*Zmluvou o postúpení pohľadávky zo dňa 14.8.2007 bola na právneho predchodcu (rozumej pôvodný žalobca, pozn.) navrhovateľa (rozumej sťažovateľ, pozn.) postúpená pohľadávka oprávnenej osoby - spoločnosti [REDAKOVANÉ], spočívajúca v škode, ktorá vznikla tejto spoločnosti tým, že mala odňatú možnosť disponovať s finančnými prostriedkami na zaistených účtoch v období od 8.8.2007 do 9.9.2009, teda 764 dní. Ide celkom o sumu 34,355.474,64 SKK podľa prepočtu kurzom NBS k 8.8.2007 meny USD, EUR a CHF k SKK.“ (strana 2 rozsudku okresného súdu, pozn.) Inými slovami, spoločnosť [REDAKOVANÉ] postúpila pohľadávku na náhradu jej vzniknutej škody v dôsledku ňou tvrdených nezákonných rozhodnutí okresnej prokuratúry na žalobcu ([REDAKOVANÉ], pozn.), ktorý následne „...*postúpil svoju pohľadávku v priebehu konania na navrhovateľa (rozumej sťažovateľa, pozn.) Zmluvou o postúpení pohľadávok zo dňa 21.3.2011.“ (strana 3 rozsudku okresného súdu, pozn.).**

4. Okresný súd svoj zamietavý rozsudok odôvodnil v prvom rade poukazom na skutočnosť, že nevyhnutným predpokladom na uplatnenie si nároku na náhradu škody z titulu nezákonného rozhodnutia orgánu verejnej moci je existencia takéhoto rozhodnutia, ktoré z dôvodu svojej nezákonnosti bolo zrušené alebo zmenené v zákonom predvídanom inštančnom procesnom postupe, a to na základe využitia riadnych opravných prostriedkov. Okresný súd v tejto súvislosti síce konštatoval, že proti príkazom okresnej prokuratúry na zaistenie finančných prostriedkov nebol síce prípustný riadny opravný prostriedok, v konaní o ktorom by sa sťažovateľ resp. jeho právni predchodcovia mohli domáhať ich

zrušenia alebo zmeny, avšak súčasne okresný súd poukázal na skutočnosť, že právni predchodcovia sťažovateľa nevyužili pre účely preskúmania zákonnosti týchto príkazov okresnej prokuratúry v tom čase im zákonom č. 153/2001 Z. z. o prokuratúre v znení neskorších predpisov priznaný procesný prostriedok, a to podnet nadriadenému prokurátorovi. Na tom základe okresný súd súčasne konštatujúc, že v rámci konania o civilnej žalobe na náhradu škody nie je oprávneným sám preskúmavať a posudzovať zákonnosť rozhodnutia vydaného v trestnom konaní, pretože tým by zasahoval do právomoci orgánov činných v trestnom konaní, ktorých závermi je viazaný, uzavrel, že sťažovateľ nesplnil jednu zo základných podmienok na priznanie mu nároku na náhradu škody vzniknutej nezákonným rozhodnutím, a to zmenu alebo zrušenie nezákonného rozhodnutia, v príčinnej súvislosti s ktorým mala škoda vzniknúť, tak ako to vyžadoval § 6 ods. 1 zákona o náhrade škody. Okresný súd tiež dospel k záveru, že od preukázania splnenia tohto predpokladu, t. j. od splnenia predpokladu podať proti nezákonnému rozhodnutiu riadny opravný prostriedok, nie je možné upustiť ani v zmysle § 6 ods. 2 zákona o náhrade škody, pretože sťažovateľ nepreukázal, že tak neurobil, pretože v jeho prípade ide o prípad hodný osobitného zreteľa. Okresný súd sa vo svojom zamietajúcom rozsudku zaoberal aj splnením zákonnej dikcie § 6 ods. 4 zákona o náhrade škody, podľa ktorého sa na uplatnenie nároku na náhradu škody nevyžaduje zrušenie ani zmena nezákonného rozhodnutia, ak toto rozhodnutie vydal orgán verejnej moci mimo svojej právomoci. V tejto súvislosti okresný súd konštatoval, že tak, ako nie je v jeho právomoci posudzovať zákonnosť rozhodnutí vydaných v trestnom konaní, tak nie je v jeho kompetencii ani posudzovanie rozsahu právomoci orgánov činných v trestnom konaní. Uvedená otázka mala byť riešená v konaní o riadnych opravných prostriedkoch alebo v konaní o iných zákonných prostriedkoch nápravy proti rozhodnutiam týchto orgánov činných v trestnom konaní, t. j. „... otázka právomoci by sa stala súčasťou prieskumu zákonnosti postupu prokuratúry na to oprávneným orgánom“. Vzhľadom na uvedené okresný súd dospel k záveru, že nie je oprávnený „... suplovať činnosť orgánov činných v trestnom konaní, ani rozhodovať spor o aplikáciu práva na posudzovaný prípad...“, t. j. posudzovať, či v danom prípade mala okresná prokuratúra pri vydávaní príkazov postupovať podľa § 95 ods. 1 Trestného poriadku alebo podľa § 551 Trestného poriadku. Napokon okresný súd tiež podotkol, že právny predchodca žalobcu (spoločnosť [REDACTED])

██████████) ani žalobca a napokon ani sťažovateľ nepreukázali splnenie ďalšej z podmienok na priznanie nároku na náhradu škody, a to vznik škody. Podľa okresného súdu sťažovateľovi, resp. jeho právnym predchodcom, nemohla vzniknúť skutočná škoda, ktorú odôvodnili a vyčíslili sumou rovnajúcou sa sume na účte blokových finančných prostriedkov, pretože tieto finančné prostriedky stále ostali v majetkovej podstate ich majiteľa, a teda nenapĺňajú definíciu skutočnej škody, za ktorú sa považuje to, o čo sa majetok poškodeného reálne zmenšil. Okresný súd poukázal, že na tom nič nemení ani skutočnosť, že na majetok spoločnosti ██████████ bol vyhlásený konkurz, pretože po jeho vyhlásení sa tieto blokové finančné prostriedky stále zahrnuli do majetkovej podstaty tohto úpadcu na úhradu jej podlžnosti voči jej veriteľom a tiež sa nezakladá na pravde konštatovanie sťažovateľa, že práve v dôsledku ich blokovania bola táto spoločnosť insolventná, a teda kvôli tomu mal byť vyhlásený konkurz, pretože podľa zistení okresného súdu z trestných spisov bolo zrejmé, že označená spoločnosť disponovala oveľa väčšími finančnými čistkami na ďalších účtoch v rôznych krajinách „... *zablokovanie uvedenej sumy nemohlo byť pre solventnosť spoločnosti podstatné...*“. Okresný súd tiež dospel k záveru, že sťažovateľovi nemohla vzniknúť ani škoda vo forme ušlého zisku, ktorý si vyčíslil ako sumu finančných prostriedkov, ktoré mohol získať investovaním zablockovaných finančných prostriedkov, pričom v tejto súvislosti okresný súd poukázal, že sťažovateľ, resp. jeho právní predchodcovia, nepreukázali, že by aj v minulosti investovali a zhodnocovali svoje finančné prostriedky cez bankové domy, práve naopak, podľa zistení súdu, ako aj orgánov činných v trestnom konaní mala spoločnosť ██████████ viesť svoje podnikanie „pyramídovým“ spôsobom, takže v tomto smere sa jej tvrdenia o ušlom zisku javili byť ako účelové.

5. Na základe odvolania sťažovateľa rozsudok okresného súdu preskúmal krajský súd v odvolacom konaní vedenom pod sp. zn. 3 Co 361/2012 a rozsudkom z 28. apríla 2016 ho ako vecne správny potvrdil, pričom sa v celom rozsahu stotožnil aj s odôvodnením okresného súdu. Dovolanie sťažovateľa proti rozsudku krajského súdu najvyšší súd uznesením sp. zn. 4 Cdo 176/2016 z 24. mája 2017 ako neprípustné odmietol.

6. Sťažnosťou podanou ústavnému súdu sťažovateľ namieta arbitrárnosť rozsudku odvolacieho súdu, ako aj uznesenia dovolacieho súdu, pričom krajskému súdu vyčíta, že nenapravil pochybenia okresného súdu, ktorý sa podľa sťažovateľa absolútne nadbytočne zaoberal splnením podmienok na priznanie mu nároku na náhradu škody podľa § 6 ods. 1 a 2 zákona o náhrade škody, t. j. nadbytočne sa zaoberal otázkou potreby zrušenia alebo zmeny nezákonného rozhodnutia (v danom prípade príkazov okresnej prokuratúry o zablokovaní finančných prostriedkov, pozn.), v dôsledku ktorého malo dôjsť k vzniku škody, pretože sťažovateľ zdôraznil, že on sám sa nedomáhal priznania mu nároku na náhradu škody podľa § 6 ods. 1 a 2 zákona o náhrade škody, ale tohto nároku sa domáhal podľa § 6 ods. 4 tohto zákona, ktorý však ako podmienku priznania nároku na náhradu škody nevyžaduje, aby bolo rozhodnutie orgánu verejnej moci, proti ktorému nárok smeruje, zrušené alebo zmenené pre jeho nezákonnosť. Sťažovateľ súčasne poukázal na to, že napokon aj toto podľa neho nadbytočné odôvodnenie okresného súdu, s ktorým sa identifikoval aj krajský súd, týkajúce sa nenaplnenia dikcie § 6 ods. 1 a 2 zákona o náhrade škody, je navyše rozporuplné a ústavne neudržateľné, pretože tieto sudy ho založili na tom, že v rámci využitia riadnych opravných prostriedkov voči rozhodnutiam okresnej prokuratúry nevyužil podnet nadriadenému prokurátorovi podľa zákona o prokuratúre, čo je podľa sťažovateľa neprípustné, pretože podnet podľa zákona o prokuratúre nie je možné považovať za prípustný opravný prostriedok proti rozhodnutiu vydanému v trestnom konaní podľa Trestného poriadku.

7. V súvislosti s konštatovaním okresného súdu, ako aj krajského súdu, že v civilnom konaní o náhrade škody podľa zákona o náhrade škody nie je v ich právomoci posudzovať zákonnosť rozhodnutí orgánov činných v trestnom konaní, ktorými sú viazané, a aj kvôli nedostatku právomoci ktorej tieto sudy žalobu sťažovateľa zamietli, sťažovateľ poukázal na to, že tento záver je v rozpore so zákonnou požiadavkou, v zmysle ktorej ak nie je v právomoci súdu vec prejednať, súd konanie zastaví, pričom sťažovateľ v tejto súvislosti uviedol: „... *právnym dôsledkom nedostatku právomoci súdu ako jednej zo základných podmienok konania je zastavenie konania a postúpenie veci príslušnému orgánu! V prípade nedostatku právomoci súdu tento procesný dôsledok výslovne vyplýva z ustanovenia § 104 ods. 1 O.s.p. Nedostatok právomoci súdu na prejednanie veci už vo svojej podstate vylučuje*

možnosť odôvodniť touto skutočnosťou zamietnutie žaloby, ktoré nevyhnutne predpokladá meritórne prejednanie veci. Právna teória i súdna prax v zhode a bez pochybností spájajú neodstrániteľný nedostatok procesných podmienok na konanie vo veci s procesným dôsledkom zastavenia konania...

V posudzovanom prípade je však právomoc civilného súdu daná, a to výslovnou úpravou obsiahnutou v osobitnom predpise - § 6 ods. 4 zákona č. 514/2003 Z. z., ako bolo uvedené vyššie a takáto právomoc spadá do rámca tzv. rozšírenej právomoci všeobecných súdov.“

8. Sťažovateľ opakovane, ako aj v konaní pred všeobecnými súdmi tiež zdôraznil, že podľa jeho názoru okresný súd, a nenapravil to ani krajský súd, vôbec neodôvodnili, prečo sa nestotožňujú s názorom sťažovateľa, že v danom prípade okresná prokuratúra, ktorá vydala sporné príkazy, konala nad rámec svojej právomoci, pretože podľa sťažovateľa nemali byť v danom prípade príkazy na zaistenie finančných prostriedkov vydané podľa § 95 ods. 1 Trestného poriadku, ale mali byť vydané podľa § 551 Trestného poriadku, a teda mali byť vydané príslušným súdom, a nie prokuratúrou. Podľa sťažovateľa v danom prípade je nezákonnosť príkazov okresnej prokuratúry daná práve z dôvodu, že boli vydané nepríslušným orgánom (prokuratúrou, a nie príslušným súdom, pozn.), a teda bez potreby ich zrušenia alebo zmeny je naplnená dikcia ustanovenia § 6 ods. 4 zákona o náhrade škody, podľa ktorého sa sťažovateľ náhrady škody aj domáhal.

9. V súvislosti s argumentáciou okresného súdu, že sťažovateľ okrem toho, že nesplnil podmienku pre uplatnenie si nároku na náhradu škody, a to zmenu alebo zrušenie rozhodnutí (príkazov) okresnej prokuratúry, nesplnil ani ďalšiu podmienku, a to preukázanie vzniku škody, sťažovateľ namieta, že neobstojí argumentácia okresného súdu, že na strane sťažovateľa nemohla vzniknúť skutočná škoda z dôvodu, že sťažovateľ, resp. jeho právny predchodca mal mať okrem zaistených finančných prostriedkov aj ďalšie finančné prostriedky na iných účtoch v rôznych štátoch, takže zaistenie dotknutých finančných prostriedkov nemohlo byť dôvodom insolventnosti právneho predchodcu sťažovateľa, a teda ani dôvodom vyhlásenia konkurzu. Podľa sťažovateľa je síce pravdou, že jeho právny predchodca disponoval finančnými prostriedkami aj na účtoch v iných

štátoch, avšak aj tieto mali byť zablokované a v tom dôsledku bol na jeho majetok vyhlásený konkurz. Sťažovateľ tiež namieta, že neobstojí ani konštatovanie okresného súdu, s ktorým sa stotožnil aj krajský súd, že okresná prokuratúra potom, ako jej bol doručený list z Rakúskej republiky o zániku potreby blokovať finančné prostriedky, rozhodla o zrušení svojich príkazov v primeranej dobe, pretože podľa sťažovateľa dobu 50 dní v prípade, keď bolo dotknutými príkazmi zasiahnuté do práva sťažovateľa vlastníť, nemožno považovať za primeranú.

10. Sťažovateľ v sťažnosti okrem iného tiež uviedol:

„Práve vzhľadom na závažnosť a dôsledky zaistenia majetku v rovine obmedzenia vlastníckeho práva zákonodarca osobitne upravil, otázku zaistenia majetku pri právnom styku s cudzinou v ustanovení § 551 Trestného poriadku. Ustanovenie § 551 Trestného poriadku vylučovalo preto postup, upravujúci zaistenie majetku podľa § 95 Trestného poriadku, pokiaľ sa jedná o zaistenie majetku v právnom styku s cudzinou.

Okresná prokuratúra Bratislava I teda nemohla na základe žiadosti orgánu cudzieho štátu realizovať zaistenie majetku podľa § 95 Trestného poriadku, nakoľko tu existovala osobitná úprava v § 551 Trestného poriadku.

Obrana žalovaného v konaní bola založená na argumente, že v čase vydania rozhodnutí o zaistení ustanovenie § 551 Trestného poriadku (tak, ako je citované vyššie) bolo aplikovateľné len na prípady, kedy bola splnená aj tá podmienka, že majetok, o zaistenie ktorého ide, je vlastníctvom obvinenej osoby, proti ktorej sa v cudzine vedie trestné stíhanie. Táto podmienka v posudzovanom prípade nebola splnená, keďže v cudzine sa viedlo trestné stíhanie proti [REDAKOVANÉ], a zaistené peňažné prostriedky boli majetkom spoločnosti [REDAKOVANÉ]. Z tejto skutočnosti potom žalovaný vyvodil záver, že keďže podmienky § 551 Trestného poriadku neboli splnené, aplikoval § 95 Trestného poriadku...

V čase vydania rozhodnutí o zaistení Trestný poriadok umožňoval na základe žiadosti cudzieho orgánu zaistiť len majetok osoby, voči ktorej sa v cudzine vedie trestné stíhanie, a to výslovnou úpravou v § 551 Trestného poriadku. Vzhľadom na uvedené nemohla OP BA I bez ďalšieho nad rámec právomoci a bez splnenia zákonných podmienok rozhodnúť, že ak nie sú splnené podmienky § 551 T, tak na daný prípad aplikuje ustanovenie § 95 TP...

Aktuálna právna úprava Slovenskej republiky v oblasti zaist'ovania majetku pochádzajúceho z trestnej činnosti pre účely budúceho zhabania alebo prepadnutia, podmieňuje zaistenie prostriedkov na žiadosť cudzieho orgánu tým, že prostriedky patria osobe, proti ktorej sa vedie trestné stíhanie, resp. obvinenému. Zaistenie majetku právnickej osoby na žiadosť cudzieho orgánu pre účely zhabania tak, ako to predpokladá navrhovaný zákon, by v rámci doterajšej platnej právnej úpravy bolo výrazne sťažené, a v určitých konkrétnych prípadoch úplne zmarené...

... až po novele Trestného poriadku vykonanej zákonom č. 224/2010 Z. z. účinnej od 01.09.2010 mohli orgány SR (súd) zaistiť majetok na základe dožiadania cudzieho orgánu aj inej osobe, než proti ktorej sa viedlo v cudzine trestné stíhanie. Tento názor sťažovateľa je podložený uznesením ústavnoprávneho výboru NR SR č. 860 z 22.4.2010. Tvorca novely Trestného poriadku poznal vtedajšiu aplikačnú prax a preto jednoznačne vyjadril doterajšiu nemožnosť zaistenia majetku právnickej osobe pre účely zhabania!!! Oba súdy si túto skutočnosť vôbec nevšimli. Preto podľa ich stanoviska nebolo v podstate ani potrebné uskutočniť novelizáciu Trestného poriadku, pretože Okresný prokurátor BA I svojvoľne "mohol" zaistiť právnickej osobe peňažné prostriedky na účte. Trestný poriadok ani pred novelou, ba ani po novele nedovoľoval a nedovoľuje prokurátorovi vydaním príkazu zaistiť obchodnej spoločnosti peniaze na účte na podnet cudzieho orgánu. Môže tak urobiť len súd."

11. Vzhľadom na uvedené sťažovateľ navrhuje, aby po prijatí jeho sťažnosti na ďalšie konanie ústavný súd nálezom takto rozhodol:

„1. Uznesením Najvyššieho súdu Slovenskej republiky sp. zn. 4 Cdo 176/2016 zo dňa 24.05.2017 bolo porušené základné právo sťažovateľa podľa čl. 46 ods. 1 Ústavy Slovenskej republiky, spočívajúce v práve na súdnu ochranu na nezávislom a nestrannom súde, základné právo sťažovateľa podľa čl. 36 ods. 1 Listiny základných práv a slobôd spočívajúce v práve na súdnu ochranu na nezávislom a nestrannom súde, základné právo sťažovateľa podľa čl. 46 ods. 3 Ústavy Slovenskej republiky, spočívajúce v práve na náhradu škody spôsobenej nezákonným rozhodnutím súdu, iného štátneho orgánu či orgánu verejnej správy alebo nesprávnym úradným postupom. Základné právo sťažovateľa podľa čl. 36 ods. 3 Listiny základných práv a slobôd spočívajúce v práve na náhradu škody,

ktorá bola spôsobená nezákonným rozhodnutím súdu, iného štátneho orgánu či orgánu verejnej správy alebo nesprávnym úradným postupom základné právo sťažovateľa podľa čl. 20 ods. 1 Ústavy Slovenskej republiky, spočívajúce v práve vlastníť majetok a základné právo sťažovateľa podľa čl. 6 ods. 1 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd, spočívajúce v práve na spravodlivé súdne konanie.

2. Ústavný súd Slovenskej republiky zrušuje uznesenie Najvyššieho súdu Slovenskej republiky sp. zn. 4 Cdo 176/2016 zo dňa 24.05.2017 a vec vracia Najvyššiemu súdu Slovenskej republiky na ďalšie konanie.

3. Rozsudkom Krajského súdu v Bratislave sp. zn. 3Co 361/2012-260 zo dňa 28.04.2016 bolo porušené základné právo sťažovateľa podľa čl. 46 ods. 1 Ústavy Slovenskej republiky, spočívajúce v práve na súdnu ochranu na nezávislom a nestrannom súde, základné právo sťažovateľa podľa čl. 36 ods. 1 Listiny základných práv a slobôd spočívajúce v práve na súdnu ochranu na nezávislom a nestrannom súde, základné právo sťažovateľa podľa čl. 46 ods. 3 Ústavy Slovenskej republiky, spočívajúce v práve na náhradu škody spôsobenej nezákonným rozhodnutím súdu, iného štátneho orgánu či orgánu verejnej správy alebo nesprávnym úradným postupom, základné právo sťažovateľa podľa čl. 36 ods.3 Listiny základných práv a slobôd spočívajúce v práve na náhradu škody, ktorá bola spôsobená nezákonným rozhodnutím súdu, iného štátneho orgánu či orgánu verejnej správy alebo nesprávnym úradným postupom základné právo sťažovateľa podľa čl. 20 ods. 1 Ústavy Slovenskej republiky, spočívajúce v práve vlastníť majetok a základné právo sťažovateľa podľa čl. 6 ods. 1 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd, spočívajúce v práve na spravodlivé súdne konanie.

4. Ústavný súd Slovenskej republiky zrušuje rozsudok Krajského súdu v Bratislave sp. zn. 3Co 361/2012-260 zo dňa 28.04.2016 a vec vracia Krajskému súdu v Bratislave na ďalšie konanie.

5. Zároveň sťažovateľ žiada priznať náhradu trov právneho zastúpenia vo výške 312,34 €, a túto poukázať jeho právnej zástupkyňi...“

II.

12. Podľa čl. 127 ods. 1 ústavy ústavný súd rozhoduje o sťažnostiach fyzických osôb alebo právnických osôb, ak namietajú porušenie svojich základných práv alebo slobôd, alebo ľudských práv a základných slobôd vyplývajúcich z medzinárodnej zmluvy, ktorú Slovenská republika ratifikovala a bola vyhlásená spôsobom ustanoveným zákonom, ak o ochrane týchto práv a slobôd nerozhoduje iný súd.

13. Ústavný súd podľa § 25 ods. 1 zákona Národnej rady Slovenskej republiky č. 38/1993 Z. z. o organizácii Ústavného súdu Slovenskej republiky, o konaní pred ním a o postavení jeho sudcov v znení neskorších predpisov (ďalej len „zákon o ústavnom súde“) každý návrh predbežne prerokuje na neverejnom zasadnutí senátu bez prítomnosti navrhovateľa, ak tento zákon neustanovuje inak. Pri predbežnom prerokovaní každého návrhu ústavný súd skúma, či dôvody uvedené v § 25 ods. 2 zákona o ústavnom súde nebránia jeho prijatiu na ďalšie konanie. Podľa tohto ustanovenia návrhy vo veciach, na prerokovanie ktorých nemá ústavný súd právomoc, návrhy, ktoré nemajú zákonom predpísané náležitosti, neprípustné návrhy alebo návrhy podané niekým zjavne neoprávneným, ako aj návrhy podané oneskorene môže ústavný súd na predbežnom prerokovaní odmietnuť uznesením bez ústneho pojednávania. Ústavný súd môže odmietnuť aj návrh, ktorý je zjavne neopodstatnený.

14. K rozsudku krajského súdu

14.1 Pokiaľ ide o sťažovateľom napádaný rozsudok krajského súdu, v súlade s judikatúrou Európskeho súdu pre ľudské práva (napr. rozsudok Európskeho súdu pre ľudské práva z 12. novembra 2002 vo veci Zvolský a Zvolská verus Česká republika, sťažnosť č. 46129/99, body 51, 52, 53 a 54), podľa ktorej dvojmesačná lehota na podanie sťažnosti ústavnému súdu začne plynúť dňom doručenia rozhodnutia o mimoriadnom opravnom prostriedku (dovolaní) a je považovaná za zachovanú aj vo vzťahu k predchádzajúcemu právoplatnému rozhodnutiu, ústavný súd považoval lehotu na podanie sťažnosti ústavnému súdu za zachovanú nielen voči uzneseniu najvyššieho súdu

sp. zn. 4 Cdo 176/2016 z 24. mája 2017 (sťažovateľovi doručené 21. júna 2017), ale aj voči rozsudku krajského súdu sp. zn. 3 Co 361/2012 z 28. apríla 2016 (napr. I. ÚS 169/09, I. ÚS 69/2010, II. ÚS 91/2011).

14.2 V súvislosti so sťažovateľom napádaným rozsudkom krajského súdu ústavný súd vzhľadom na svoju doterajšiu judikatúru považuje za potrebné v prvom rade pripomenúť, že nie je zásadne oprávnený preskúmať a posudzovať právne názory všeobecného súdu, ktoré ho pri výklade a uplatňovaní zákonov viedli k rozhodnutiu, ani preskúmať, či v konaní pred všeobecnými súdmi bol alebo nebol náležite zistený skutkový stav a aké skutkové a právne závery zo skutkového stavu všeobecný súd vyvodil. Úloha ústavného súdu sa obmedzuje na kontrolu zlučiteľnosti účinkov takejto interpretácie a aplikácie s ústavou, prípadne medzinárodnými zmluvami o ľudských právach a základných slobodách. Z tohto postavenia ústavného súdu vyplýva, že môže preskúmať rozhodnutie všeobecného súdu v prípade, ak v konaní, ktoré mu predchádzalo, alebo samotným rozhodnutím došlo k porušeniu základného práva alebo slobody. Skutkové a právne závery všeobecného súdu môžu byť teda predmetom kontroly zo strany ústavného súdu iba vtedy, ak by vyvodené závery boli zjavne neodôvodnené alebo arbitrárne, a tak z ústavného hľadiska neospravedlňiteľné a neudržateľné, a zároveň by mali za následok porušenie základného práva alebo slobody (I. ÚS 13/00).

14.3 Krajský súd svoje rozhodnutie v podstatnej časti odôvodnil takto:

„Napadnutý rozsudok súdu prvého stupňa odvolací súd potvrdil, pretože je vecne správny a nakoľko sa v celom rozsahu stotožňuje s odôvodnením napadnutého rozsudku, konštatuje správnosť jeho dôvodov (§219 ods. 1, 2 O.s.p.)...

V súlade so zásadou vigilanti bus iura scripta sunt je na osobe, ktorá sa cíti byť rozhodnutím vydaným orgánom verejnej moci dotknutá na svojich právach, aby sa proti takému rozhodnutiu bránila prostredníctvom opravných prostriedkov a docielila tak jeho zrušenie. Odvolací súd v tejto súvislosti podotýka, že ani v prípade rozhodnutí, proti ktorým nie je prípustný riadny opravný prostriedok nemožno obecné dospieť k záveru, že absenciu opravného prostriedku by malo nahradiť odškodňovacie konanie podľa zák. č. 514/2003 Z.z., ako sa toho vo svojich dôsledkoch v podanom odvolaní domáha navrhovateľ. V

prípade rozhodnutí, u ktorých zákonodarca dospel k záveru (napr. u príkazov vydaných podľa Trestného poriadku), že ich prieskum v opravnom konaní nie je dôvodný, by bolo proti zmyslu zákonnej úpravy, aby tieto rozhodnutia boli preskúmané v odškodňovacom konaní. Okrem toho, zákonodarca neexistenciu opravného prostriedku proti rozhodnutiu o zaistení peňažných prostriedkov dostatočne odstránil tým, že pri zaistení peňažných prostriedkov na účte v banke priznal majiteľovi peňažných prostriedkov právo žiadať o zrušenie zaistenia (§ 95 ods. 6 Tr. por.); vychádzajúc z obsahu pripojeného trestného spisu, právny predchodca navrhovateľa (spoločnosť [REDACTED]) prostredníctvom svojho právneho zástupcu uvedený postup aj viackrát neúspešne využil, a napriek rozsiahlej korešpondencii nezákonnosť samotného zaistenia alebo prekročenie právomoci konajúceho orgánu vtedy nenamietal. Súd prvého stupňa nepochybil, keď vychádzal zo zistenia, že navrhovateľ na zjednanie nápravy nepodal podnet podľa § 31 zák. č. 153/2001 Z. z., pretože v prípade príkazu na zaistenie peňažných prostriedkov, ďalším prostriedkom na odstránenie jeho nožnej nezákonnosti je podanie podnetu prokurátorovi podľa § 31 ods. 1 zák. č. 153/2001 Z. z., v zmysle ktorého prokurátor preskúma zákonnosť postupu a rozhodnutí prokurátorov v rozsahu vymedzenom zákonom aj na základe podnetu, pričom je oprávnený vykonať opatrenia na odstránenie zistených porušení, ak na ich vykonanie nie sú podľa osobitných zákonov výlučne príslušné iné orgány. V zmysle § 34 ods. 1 cit. zákona môže podávateľ podnetu žiadať o preskúmanie zákonnosti vybavenia svojho podnetu opakovaným podnetom, ktorý vybaví nadriadený prokurátor, v danom prípade Krajský prokurátor v Bratislave (§ 54 ods. 2 písm. c) zák. č. 153/2001 Z. z.). Je zrejmé, že právny predchodca navrhovateľa tento právny prostriedok, ktorý mu zákon účinne poskytuje na ochranu jeho základného práva vlastníť majetok nevyužil a predmetné príkazy neboli preskúmané, príp. zrušené nadriadeným prokurátorom v zmysle cit. zákona a preto neexistuje žiadne rozhodnutie, ktoré by mohlo byť podkladom pre rozhodnutie súdu o náhrade škody spôsobenej nezákonným rozhodnutím. Opísaný mechanizmus možnosti zrušenia predmetného zaisťovacieho úkonu je v praxi využívaný a nenarádza na ústavné prekážky; z uvedených dôvodov podľa odvolacieho súdu závery obsiahnuté v napadnutom rozsudku ako celok neodporujú zmyslu a účelu zák. č. 514/2003 Z. z. a nemožno súhlasiť s takým subjektívnym hodnotením veci navrhovateľom, podľa ktorého výkladom uskutočneným súdom prvého stupňa bol popretý zmysel a účel cit. zákona a ústavné právo zakotvené

v čl. 46 ods. 3 Ústavy SR, nakoľko ani právo na náhradu škody voči štátu v zmysle čl. 46 ods. 3 Ústavy SR nie je právom absolútnym. Odvolací súd považoval skutkové a právne závery súdu prvého stupňa za správne a dostatočne odôvodnené (reagujúce na všetky podstatné okolnosti prípadu, ktoré musia byť splnené pre posúdenie zodpovednosti za škodu spôsobenú nezákonným rozhodnutím a nesprávnym úradným postupom, ako aj na námietky účastníkov konania).

Navrhovateľ v podanom odvolaní považoval argumentáciu súdu prvého stupňa podľa § 6 ods. 1 a 2 zák. č. 514/2003 Z. z. za irelevantnú a nesprávnu, nakoľko podľa § 6 ods. 4 zák. č. 514/2003 Z. z., ktorý predstavuje výnimku z požiadavky zrušenia rozhodnutia pre nezákonnosť v prípadoch konania nad rámec právomoci, nie je podmienkou priznania nároku na náhradu škody zrušenie rozhodnutia pre jeho nezákonnosť. Mal za to, že v konaní dostatočným spôsobom preukázal, že príkazy Okresnej prokuratúry Bratislava I na zaistenie peňažných prostriedkov boli vydané ultra vires a teda sú paaktom, pretože § 551 Tr. por. výslovne a bez výnimky priznával právo rozhodnúť o zaistení peňažných prostriedkov na základe žiadosti cudzieho orgánu len súdu; mal za to, že osobitná úprava vylučuje postup upravujúci zaistenie majetku podľa § 95 Tr. por., pokiaľ sa jedná o zaistenie majetku v právnom styku s cudzinou.

V prípadoch konania nad rámec právomoci nie je podmienkou uplatnenia nároku na náhradu škody zrušenie alebo zmena rozhodnutia pre jeho nezákonnosť (§ 6 ods. 4 zák. č. 514/2003 Z. z.); bolo by ťažko predstaviteľné, ak by v súvislosti s rozhodnutím, ktoré po právnej stránke vôbec neexistuje, bolo podmienkou uplatnenia nároku na náhradu škody jeho zrušenie alebo zmena. Potiaľ je názor navrhovateľa správny. Uvedená výnimka sa vzťahuje na prípady, kedy ide o tzv. ničotné rozhodnutie, ktoré vydal orgán nad rámec jeho právomoci. Prekročením právomoci sa pritom rozumie rozhodnutie orgánu aplikácie práva vo veci, ktorá vôbec nespadá do právomoci tohto orgánu. Neexistencia rozhodnutia znamená, že rozhodnutie nebolo doteraz v zákonom ustanovenej forme vydané, alebo že vydané bolo, ale trpí takými ťažkými vadami, ktoré mali za následok jeho ničotnosť. V teórii, ale aj právnej praxi sa používa aj pojem nulitný akt, paakt, alebo ničotný akt. Môže ísť ďalej o prípady, keď rozhodnutie trpí vadami, ktoré ho činia zjavne vnútorne rozporným, alebo právne či fakticky neuskutočiteľným, alebo inými vadami, pre ktoré ho nemožno vôbec považovať za rozhodnutie príslušného orgánu. Navrhovateľ si v odvolacej

argumentácii zamieňa dôsledky možného vadného právneho aktu (nezákonného rozhodnutia) s nulitným aktom (ničotným rozhodnutím), pokiaľ sa domnieva, že v dôsledku vydania príkazov na zaistenie peňazí na účte Okresnou prokuratúrou Bratislava I postupom podľa § 95 Tr. por., a nie postupom podľa § 551 Tr. por. došlo k prekročeniu jej právomoci. Aj podľa názoru odvolacieho súdu totiž v situácii, keď žiadosť Rakúskej republiky o právnu pomoc na zaistenie smerovala na zaistenie účtov patriacich spoločnosti [REDAKOVANÉ], a nie ako to predpokladá hypotéza § 551 ods. 1 Tr. por., [REDAKOVANÉ], proti ktorej sa viedlo v Rakúskej republike trestné konanie; a právny predpis upravujúci postup orgánov prokuratúry (Trestný poriadok v znení účinnom do 31.8.2010) v žiadnej právnej norme jednoznačne záväzne neurčoval konkrétne pravidlo správania prokurátora na existujúci skutkový stav (normatívne vyjadrenie „postupu prekračujúceho právomoc“), je neprípustný záver namietaný navrhovateľom, že postup Okresnej prokuratúry Bratislava I v tejto veci bol nezákonný, lebo nespadal do jej právomoci. Postup podľa § 551 Tr. por. neprichádzal do úvahy z dôvodu, nesplnenia zákonných podmienok uvedených v § 551 ods. 1 Tr. por., a to podmienky, že majetok o zaistenie ktorého ide, je vlastníctvom obvinenej osoby, proti ktorej sa vedie v cudzine trestné stíhanie. Vydanie predmetných príkazov nemožno chápať ako prekročenie právomoci Okresnej prokuratúry Bratislava I, ktorá v danej veci realizovala oprávnenia vyplývajúce jej z medzinárodných dohôd o právnej pomoci a pri vybavení dožiadania cudzieho orgánu aplikovala ustanovenie § 95 ods. 1 Tr. por. s použitím § 537 ods. 1 veta druhá Tr. por., podľa ktorého ak sa poskytuje právna pomoc podľa medzinárodnej zmluvy postupom, ktorý nie je upravený v tomto zákone, rozhodne príslušný prokurátor, akým spôsobom sa právna pomoc vykoná. Iba z týchto dôvodov nemožno predmetné príkazy Okresnej prokuratúry Bratislava I považovať po právnej stránke za nulitné resp. ničotné akty, Čo je pojmovým znakom rozhodnutí orgánu verejnej moci, ktorými prekročil svoju právomoc. S prihliadnutím na uvedené skutočnosti bol postup Okresnej prokuratúry Bratislava I (okresného prokurátora) v súlade s platnou medzinárodnou zmluvou, konkrétne s článkom 11 ods. 1 Dohovoru o praní špinavých peňazí, vyhľadávania, zhabaní a konfiškácie ziskov z trestnej činnosti publikovaný pod oznámením č. 109/2002 Z. z. (na žiadosť druhej strany, ktorá začala trestné konanie alebo konanie na účely konfiškácie, prijme strana potrebné predbežné opatrenia, ako zmrazenie alebo zhabanie vlastníctva, aby sa zamedzilo akémukoľvek konaniu

spočívajúcej v prevode vlastníctva alebo disponovaní s vlastníctvom, ktoré by v ďalšom stupni mohlo byť predmetom žiadosti o konfiškáciu alebo ktoré by mohlo umožniť vyhovieť takejto žiadosti) ako i v súlade s vnútroštátnym právnym poriadkom.“

14.4 Z citovaného vyplýva, že v súvislosti so žalobným petitom sťažovateľa, ktorý sa podľa § 6 ods. 4 zákona o náhrade škody domáhal priznania mu náhrady škody z titulu nezákonných rozhodnutí okresnej prokuratúry (príkazov na zaistenie majetku), ktorých nezákonnosť odôvodnil nie ich nedôvodnosťou, ale tým, že okresná prokuratúra mala podľa jeho názoru pri ich vydávaní prekročiť svoju právomoc, keďže podľa sťažovateľa oprávnenie na ich vydanie podľa § 551 Trestného poriadku prináležalo v rozhodnom čase výhradne iba príslušnému súdu, a nie prokuratúre, krajský súd sa stotožnil so závermi okresného súdu, ktorý v tomto smere konštatoval, že posudzovanie rozsahu právomoci orgánov činných v trestnom konaní v súvislosti s trestným konaním nie je v právomoci civilného súdu, ktorý by týmto postupom neprípustne zasiahol do kompetencií orgánov činných v trestnom konaní (civilný súd nie je oprávnený prikázať ktorémukoľvek orgánu činnému v trestnom konaní, aby vo veci konal alebo rozhodol, pozn.). Táto otázka by mohla byť preskúmaná iba týmito orgánmi činnými v trestnom konaní v konaní proti ich rozhodnutiam v rámci zákonom prípustných prostriedkov nápravy ich prípadnej nezákonnosti spôsobenej napr. aj prípadným prekročením právomoci orgánov činných v trestnom konaní. V tejto súvislosti krajský súd, ako aj okresný súd poukázal, že takýmito prostriedkami nápravy, v konaní o ktorých mohla byť preskúmaná aj otázka právomoci okresnej prokuratúry na vydanie dotknutých príkazov, bol v rozhodnom čase podnet nadriadenej prokuratúre podľa zákona o prokuratúre a tiež žiadosť subjektu, ktorému boli zaistené finančné prostriedky na zrušenie príkazov na ich zaistenie, napr. aj z dôvodu ich nezákonnosti, pretože ich vydal na to neoprávnený orgán. Z tohto dôvodu bolo ustálené, že pre rozhodnutie civilného súdu v odškodňovacom konaní podľa § 6 ods. 4 zákona o náhradu škody absentuje jeden zo základných predpokladov dikcie tohto ustanovenia, a to legitímne rozhodnutie príslušného orgánu o nedostatku právomoci okresnej prokuratúry na vydanie dotknutých príkazov, v dôsledku čoho by tieto príkazy bolo možné považovať za nezákonné.

14.5 Z tohto hľadiska je možné stotožniť sa so závermi všeobecných súdov, že nie je v právomoci civilného súdu, aby v rámci odškodňovacieho konania preskúmaval právomoc orgánov činných v trestnom konaní a v dôsledku toho aby civilný súd negoval a prehodnocoval zákonnosť ich rozhodnutí, tobôž ak sťažovateľ, resp. jeho právny predchodca mal k dispozícii prostriedky, ktorými sa mohol v rámci trestného konania domáhať prieskumu zákonnosti týchto rozhodnutí a následného zjednania nápravy, k čomu však v danom prípade nedošlo. V prípade stotožnenia sa s tvrdením sťažovateľa, že civilný súd rozhodujúci o náhrade škody by mal preskúmavať aj rozsah právomocí orgánov činných v trestnom konaní, by totiž nastala dôvodná pochybnosť o účelnosti tohto odškodňovacieho konania, a teda o tom, či sťažovateľ, ktorý nevyužil v trestnom konaní jemu dostupné prostriedky nápravy tejto nezákonnosti, mal, resp. má skutočne záujem na odstránení ním tvrdenej nezákonnosti rozhodnutí orgánov činných v trestnom konaní, alebo takéto rozhodnutia by boli pre neho iba zdrojom „príjmu“, resp. podkladom na to, aby sa na ich základe mohol domáhať náhrady škody, vzniku ktorej však v skutočnosti v zmysle aj preventívnych ustanovení Občianskeho zákonníka o povinnosti predchádzať škode ani sám sťažovateľ nezabránil, keďže v dotknutom trestnom konaní nevyužil všetky mechanizmy na odstránenie ním tvrdenej nezákonnosti.

14.6 V danom prípade okresná prokuratúra vydala sporné príkazy na zaistenie finančných prostriedkov podľa § 95 ods. 1 Trestného poriadku, podľa znenia ktorého v rozhodnom čase *„Ak zistené skutočnosti nasvedčujú tomu, že peňažné prostriedky na účte v banke alebo v pobočke zahraničnej banky alebo iné peňažné prostriedky sú určené na spáchanie trestného činu, na jeho spáchanie boli použité alebo sú výnosom z trestnej činnosti, môže predseda senátu a v prípravnom konaní prokurátor dať príkaz, aby peňažné prostriedky boli zaistené.“*, pričom podľa relevantnej časti § 95 ods. 6 Trestného poriadku *„... Majiteľ peňažných prostriedkov má právo žiadať o zrušenie zaistenia; takú žiadosť musí odôvodniť.“*. Z citovaného rozhodnutia krajského súdu vyplýva, že právny predchodca sťažovateľa sa prostredníctvom svojho právneho zástupcu opakovane žiadosťou neúspešne domáhal zrušenia zaistenia jeho finančných prostriedkov, avšak *„... nezákonnosť samotného zaistenia alebo prekročenie právomoci konajúceho orgánu vtedy nenamieta.“* (pozri stranu 16 rozsudku krajského súdu, pozn.). Inými slovami, ak bol sťažovateľ, resp. jeho právny

predchodca toho názoru, že v danom prípade vydal príkazy na zaistenie finančných prostriedkov na to nepríslušný orgán (okresná prokuratúra), pretože postupoval podľa názoru sťažovateľa podľa nepríslušného ustanovenia Trestného poriadku a ak by mal právny predchodca sťažovateľa reálny a skutočný záujem na odstránení tejto ním tvrdenej nezákonnosti, tak túto skutočnosť by namietal už v žiadosti o zrušenie tohto zaistenia a následne v prípade jeho nespokojnosti s rozhodnutím o tejto žiadosti by namietal už rozhodnutie o nej, čo však právny predchodca sťažovateľa neučinil. V intenciách inštrukcií okresného súdu, ako aj krajského súdu právny predchodca sťažovateľa nevyužil ani ďalší v rozhodnom čase jemu dostupný prostriedok na preskúmanie zákonnosti rozhodnutí prokuratúry, a to podnet o prokuratúre, v rámci konania o ktorom by síce o podnete konajúci prokurátor nebol oprávnený zrušiť prípadné nezákonné rozhodnutie (príkaz) vydané podľa Trestného poriadku, avšak mohol by prijať príslušné opatrenia na odstránenie tejto nezákonnosti vo veci rozhodujúcou okresnou prokuratúrou, prípadne by sťažovateľ opäť v prípade nespokojnosti s vybavením jeho podnetu mal možnosť napádať toto rozhodnutie o podnete.

14.7 Vzhľadom na uvedené tak v interakcii na žalobný petit sťažovateľa, ktorý sa v preskúmanom konaní domáhal náhrady škody podľa § 6 ods. 4 zákona o náhrade škody a predpokladom úspešného konania o ktorom bolo kumulatívne (súčasné) naplnenie všetkých jej predpokladov, a to (i) prekročenie právomoci vo veci konajúcim orgánom verejnej moci (okresnou prokuratúrou), (ii) vznik škody a (iii) príčinná súvislosť medzi konaním orgánu verejnej moci a vzniknutou škodou, možno uzavrieť, že v prípade absencie čo i len jedného z týchto komponentov sú právne irelevantné akékoľvek ďalšie dišputy o naplnení alebo nenaplnení ďalších predpokladov tohto nároku. Inými slovami, pri absencii konštatovania príslušného orgánu činného v trestnom konaní oprávneného konať či už o žiadosti sťažovateľa na zrušenie zaistenia podľa v rozhodnom čase účinného § 95 ods. 6 Trestného poriadku alebo o podnete sťažovateľa podľa zákona o prokuratúre proti príkazom okresnej prokuratúry na zaistenie, o tom, že okresná prokuratúra konala nezákonne, pretože nemala právomoc vydať dotknuté príkazy na zaistenie, t. j. pri absencii jedného z predpokladov na priznanie nároku na náhradu škody, je bez akéhokoľvek právneho dôvodu zaoberať sa ústavnou udržateľnosťou záverov krajského súdu a pred ním okresného

súdu o tom, či v danom prípade malo byť pri ich vydávaní aplikované ustanovenie § 551 alebo § 95 Trestného poriadku (táto otázka by bola podkladom prieskumu rozsahu právomoci konajúceho orgánu verejnej moci, pozn.), ako aj o tom, či sťažovateľovi v príčinnej súvislosti s konaním okresnej prokuratúry vznikla alebo nevznikla škoda.

14.8 O zjavnej neopodstatnenosti sťažnosti možno hovoriť vtedy, keď namietaným postupom alebo namietaným rozhodnutím príslušného orgánu verejnej moci nemohlo dôjsť k porušeniu základného práva alebo slobody, ktoré označil sťažovateľ, a to buď pre nedostatok príčinnej súvislosti medzi označeným postupom alebo rozhodnutím príslušného orgánu verejnej moci a základným právom alebo slobodou, porušenie ktorých sa namietalo, prípadne z iných dôvodov. Za zjavne neopodstatnenú sťažnosť preto možno považovať takú, pri predbežnom prerokovaní ktorej ústavný súd nezistil žiadnu možnosť porušenia označeného základného práva alebo slobody, reálnosť ktorej by mohol posúdiť po jej prijatí na ďalšie konanie (I. ÚS 66/98, tiež napr. I. ÚS 4/00, II. ÚS 101/03).

14.9. Vzhľadom na uvedené možno závery krajského súdu o neoprávnenosti civilného súdu posudzovať rozsah právomocí orgánov činných v trestnom konaní ako jedného z predpokladov na priznanie nároku na náhradu škody podľa § 6 ods. 4 zákona o náhrade škody považovať za logické, ústavne udržateľné, neodporujúce aplikovanej právnej úprave a podľa ústavného súdu im nemožno vyčítať takú svojvoľnosť, ktorá by mala za následok arbitrárnosť napadnutého rozhodnutia krajského súdu, preto ústavný súd sťažnosť sťažovateľa už po jej predbežnom prerokovaní v tejto časti (vo vzťahu ku krajskému súdu, pozn.) ako zjavne neopodstatnenú odmietol (§ 25 ods. 2 zákona o ústavnom súde).

15. K uzneseniu najvyššieho súdu

15.1 Pokiaľ ide o uznesenie najvyššieho súdu sp. zn. 4 Cdo 176/2016 z 24. mája 2017, v príčinnej súvislosti s ním sťažovateľ namietal porušenie svojich základných práv a práv, a to na tom základe, že najvyšší súd podľa sťažovateľa ústavne neudržateľným spôsobom odmietol jeho dovolanie proti rozsudku krajského súdu

sp. zn. 3 Co 361/2012 z 28. apríla 2016 ako neprípustné aj napriek tomu, že podľa sťažovateľa bol daný dôvod jeho prípustnosti podľa v tom čase účinného § 237 písm. f) Občianskeho súdneho poriadku, a to tým, že podľa sťažovateľa krajský súd mu ako účastníkovi konania znemožnil konať pred súdom tým, že zmätočne (arbitrárne) odôvodnil svoj rozsudok.

15.2 Najvyšší súd svoje uznesenie v podstatnej časti takto odôvodnil:

«V súvislosti s námietskou nepreskúmateľnosti rozhodnutia odvolacieho súdu treba uviesť, že na rokovaní občianskoprávneho kolégia najvyššieho súdu, ktoré sa uskutočnilo 3. decembra 2015, bolo prijaté stanovisko, právna veta ktorého znie: „Nepreskúmateľnosť rozhodnutia zakladá inú vadu konania v zmysle § 241 ods. 2 písm. b) Občianskeho súdneho poriadku. Výnimočne, keď písomné vyhotovenie rozhodnutia neobsahuje zásadné vysvetlenie dôvodov podstatných pre rozhodnutie súdu, môže ísť o skutočnosť, ktorá zakladá prípustnosť dovolania podľa § 237 ods. 1 písm. f) Občianskeho súdneho poriadku“. Toto stanovisko, ktoré bolo publikované v Zbierke stanovísk najvyššieho súdu a rozhodnutí súdov Slovenskej republiky č. 1/2016, považuje dovolací súd za plne opodstatnené aj v preskúmvanej veci.

Najvyšší súd skúmal, či v danej veci ide o taký výnimočný prípad, kedy by nepreskúmateľnosť rozhodnutia zakladala vadu konania v zmysle § 237 ods. 1 písm. f) O.s.p. Vzhľadom na obsah spisu a dovolaním napadnuté rozhodnutie odvolacieho súdu dovolací súd konštatuje, že v danom prípade nejde o výnimočnosť, aby písomné vyhotovenie napadnutého rozhodnutia neobsahovalo zásadné vysvetlenie dôvodov podstatných pre rozhodnutie súdu. Dovolaním napadnuté rozhodnutie odvolacieho súdu spĺňa požadované náležitosti, uvádza skutkový stav, ktorý považoval dovolací súd za rozhodujúci, stanoviská procesných strán k prerokúvanej veci, výsledky vykonaného dokazovania, obsah odvolania a právne predpisy, z ktorých vyvodil svoje právne názory vysvetlené v odôvodnení. Treba mať na pamäti, že konanie pred súdom prvej inštancie a pred odvolacím súdom tvorí jeden celok a určujúca spätosť rozsudku odvolacieho súdu s potvrzovaným rozsudkom vytvára ich organickú (kompletizujúcu) jednotu. Ak dovolací súd sa v plnom rozsahu stotožňuje s odôvodnením rozhodnutia súdu prvej inštancie (tak, ako aj v posudzovanej veci), stačí, ak v odôvodnení rozsudku iba poukáže na relevantné

skutkové zistenia a stručne zhrnie právne posúdenie veci; rozhodnutie odvolacieho súdu v sebe tak zahŕňa po obsahovej stránke aj odôvodnenie rozsudku súdu prvej inštancie. Za vadu konania v zmysle § 237 ods. 1 písm. f/ O. s. p. v žiadnom prípade nemožno považovať to, že odvolací súd neodôvodnil svoje rozhodnutie podľa predstáv dovolateľa...

Tzv. iná vada konania, namietaná dovolateľom (neúplne skutkové zistenia), je relevantným dovolacím dôvodom (§ 241 ods. 2 písm. b/ O. s. p.), ktorý však v súlade s konštantnou judikatúrou najvyššieho súdu nezakladá procesnú prípustnosť podaného dovolania (vid' R 37/1993...). Tento dovolací dôvod je možné úspešne uplatniť iba v procesné prípustnom dovolaní, čo však nie je daný prípad...

... Nesprávne právne posúdenie veci je síce relevantným dovolacím dôvodom, samo osebe ale prípustnosť dovolania nezakladá (nemá základ vo vade konania v zmysle § 237 ods. 1 O. s. p. a nespôsobuje zmätočnosť rozhodnutia). Aj keby tvrdenie dovolateľa bolo opodstatnené (dovolací súd ho z uvedeného aspektu neposudzoval), dovolateľom vytykaná skutočnosť by mala za následok vecnú nesprávnosť napadnutého rozhodnutia, nezakladala by ale prípustnosť dovolania v zmysle § 237 ods. 1 O. s. p.»

15.3 Z citovaného je zrejmé, že najvyšší súd ústavne udržateľným spôsobom sťažovateľovi (dovolateľovi) vysvetlil rozdiel medzi procesnou prípustnosťou dovolania podľa v rozhodnom čase účinného § 237 Občianskeho súdneho poriadku (ďalej len „OSP“) a dôvodmi, ktorými bolo možné odôvodniť len už procesne prípustné dovolanie podľa § 241 OSP. Iným slovami, len dovolanie, ktoré bolo procesne prípustné podľa § 237 – § 239 OSP, bolo možné vecne odôvodniť dôvodmi podľa § 241 OSP, ktorými však nebolo možné založiť procesnú prípustnosť dovolania. Najvyšší súd tiež v súlade so svojím zjednocovacím stanoviskom č. 1/2016 riadne odôvodnil, že nie každé neodôvodnenie súdneho rozhodnutia odvolacím súdom zakladá dôvod procesnej prípustnosti dovolania podľa § 237 písm. f) OSP, ale len také, ktoré vôbec neobsahuje odôvodnenie pre rozhodnutie zásadných dôvodov. Vzhľadom na uvedené, ako aj vzhľadom na závery ústavného súdu (bod 14 tohto rozhodnutia), ktorý konštatoval dostatočnosť a ústavnú udržateľnosť odôvodnenia rozhodnutia krajského súdu, považuje ústavný súd sťažnostné námietky sťažovateľa voči rozhodnutiu najvyššieho súdu za zjavne neopodstatnené (§ 25 ods. 2 zákona o ústavnom súde).

16. Keďže sťažnosť bola odmietnutá ako celok a rozhodnutie o zrušení napádaných rozhodnutí krajského súdu a najvyššieho súdu je viazané na vyslovenie porušenia jeho práv alebo slobôd (čl. 127 ods. 2 prvá veta ústavy), ústavný súd o tejto časti sťažnosti už nerozhodoval.

P o u č e n i e : Proti tomuto rozhodnutiu nemožno podať opravný prostriedok.

V Košiciach 7. marca 2018